

Vi förändrar arbetsmarknaden

Diarienummer
2020/00075

Europeiska socialfonden

Stöder projekt som motverkar utanförskap och främjar kompetensutveckling.

Utlysning för ESF Nationellt av genomförandeprojekt med inriktning:

"Kompetensutveckling med fokus på automatisering och robotisering för yrkesverksamma inom industrin"

Utlysningen ryms inom programområde 1, specifikt mål 1.1 som lyder:
"Stärka kompetensen hos i huvudsak sysselsatta kvinnor och män, men även hos personer som står långt från arbetsmarknaden, i enlighet med arbetsmarknadens och den enskilda arbetsplatsens behov".

Denna utlysning ska bidra till strategisk kompetensförsörjning genom stöd till kompetenshöjande insatser inom automation och robotisering för yrkesverksamma i små- och medelstora företag inom industrin.

För denna utlysning gäller följande:

- Svenska ESF-rådet avsätter 6 miljoner för denna utlysning.
- Projekt i denna utlysning kräver ingen medfinansiering.
- Utlysningen vänder sig endast till projekt och projektägare som avser att ge nationell och regional effekt för utlysningens frågeställning. I ansökan ska det tydligt framgå på vilket sätt detta sker.
- I projektet ska främjandeorganisationer inom stödsystemet delta aktivt som projektägare eller genom aktiv samverkan.
- Samverkan är en förutsättning för genomförande.
- Tillämpning av statsstöd kan vara aktuellt för denna utlysning

Direkta förväntade resultat av denna utlysning är att yrkesverksamma individer fått ökad kompetens inom automatisering och robotisering.

Utlysningen öppnar den 10 februari 2020 och stänger kl.16.00 den 6 mars 2020.

Projekten kan starta tidigast den 6 april 2020 och senast den 1 september 2020. Projekttiden kan vara upp till 34 månader, som längst kan ett projekt pågå till 28 februari 2023. Möjlighet till förlängning finns inom de angivna ramarna.

Diarienummer
2020/00075

Socialfonden

Det svenska operativa programmet för socialfonden 2014-2020 genomförs som en del av Europa 2020-strategin, det vill säga EU:s strategi för smart, inkluderande och hållbar tillväxt. Fondmedlen ska användas till att förstärka och utveckla den nationella arbetsmarknadspolitiken och bidra till Europa 2020-strategins uppfyllande.

Insatser i programområde 1 ska bidra till sysselsättning, tillväxt och ett hållbart arbetsliv genom kompetensutveckling som utgår från verksamhetens krav och arbetsmarknadens behov. Satsningarna ska dels bidra till att ställningen på arbetsmarknaden stärks för deltagande kvinnor och män, dels tillgodose arbetsmarknadens behov av arbetskraft och kompetens.

Bakgrund

Automatisering och robotisering - en förutsättning för industrins fortsatta konkurrenskraft

Den snabba utvecklingen som sker genom ökad digitalisering, automatisering och robotisering skapar stora möjligheter för företag verksamma inom industrin. Samtidigt som automationslösningar stärker företagets produktionsförmåga och ökar konkurrenskraften finns utmaningar. Små- och medelstora industriföretag har ofta mindre resurser och inte alltid kännedom om hur automation och robotisering kan stärka deras utveckling och hur de ska gå tillväga för att genomföra den utveckling som är nödvändig.

Att utnyttja möjligheter till automation och robotisering är idag en nödvändighet för svenska företags konkurrenssituation. Enligt statistik från Eurostat har endast en dryg tiondel av svenska tillverkande företag en avancerad nivå av digitalisering och automation, vilket är lägre än andra nordeuropeiska länder¹.

Robotlyftet

Det pågår satsningar inom detta område. Ett exempel är Regeringsuppdraget Robotlyftet som Tillväxtverket driver som en nationell satsning sedan 2018 och till och med 2021. Robotlyftet ska främja automation i Sveriges små och medelstora industriföretag. Målet är att öka företagets kunskaper om användning av och investeringar i automationslösningar. Deltagande företag i Robotlyftet ska ha fått ökade insikter och kunskaper om automationens potential för deras konkurrenskraft².

Under genomförandet av de olika delarna inom Robotlyftet har ytterligare ett behov identifierats av Tillväxtverket, nämligen ett behov av kompetensutveckling av de yrkesverksamma inom företagen. Behovet, som finns hos yrkesverksamma både inom produktion och i ledande positioner, är att få en utökad kompetens kring automation och robotisering och dess fördelar, samt på vilket sätt dessa kan vara en tillgång i det framtida arbetet. Med denna kompetens kan de yrkesverksamma i högre grad involveras i företagets förändringsarbete inom automations- och robotiseringsinvesteringar.

¹Nordiska ministerrådet (2015) – Digitalisation and automation in the Nordic manufacturing sector: - Status, potentials and barriers.

²<https://tillvaxtverket.se/amnesomraden/digitalisering/robotlyftet.html>

Diarienummer
2020/00075

Behovet av utökad kompetens inom automation och robotisering hos de yrkesverksamma på företagen identifierades redan i det första pilotprojektet³ (PILAR, Pilotprojekt Automationsutmaning och Robotisering) inom Robotlyftet och har i genomförandefasens förutsättningsstudier bekräftats.

Automatisering och robotisering skapar arbetstillfällen, förutsatt att en kompetensutveckling sker

En ökad produktivitet, som är en av de önskvärda effekterna av en högre grad av automatisering och robotisering, kan leda till en ökad efterfrågan, vilket skapar nya jobbstillfällen enligt International Federation of Robotics (IFR) som har undersökt vilken påverkan automatisering och robotisering har på just jobbstillfällen och produktivitet⁴. Enligt deras rapport har automatisering och robotisering generellt sett lett till en ökning av efterfrågan på arbetskraft och haft en positiv effekt på lönenivåer. Denna utveckling förutsätter att en kompetensutveckling av de yrkesverksamma inom industrin idag genomförs kontinuerligt över tid. En förutsättning initialt är att de yrkesverksamma är medvetna om, och har kompetens kring, de möjligheter som automatisering och robotisering medför för det enskilda företaget – samt för den enskilde individens utvecklingsmöjligheter på arbetsmarknaden.

Nationella utmaningar

Industrin har en god konkurrenskraft, sett till övriga branscher, och har haft en god utveckling de senaste åren. En hög exportandel och ett högt utlandsägande gör industrin utsatt för såväl global, som nationell konkurrens. Små industriföretag är ofta leverantörsföretag till stora företag och utsätts därför för en prispress. Företagen är verksamma i Sverige och verkar i det svenska kostnadsläget och samtidigt är de indirekt utsatta för global konkurrens genom att deras produkter ingår i stora företags exportvaror.

De minsta företagen (1-49 anställda) står för den största sysselsättningstillväxten men det är också där personalkostnaderna ökar mest. Företag med mindre än 100 anställda har sämre konkurrenskraft och det innebär att de har svårare att nå effektivitet jämfört med stora industriföretag. Som tidigare nämnts så har små- och medelstora företag stora utmaningar när det kommer till att hänga med i utvecklingen av automatisering och robotisering. Ett av skälen kan vara att de saknar de allra minsta företagens flexibilitet samtidigt som de saknar de stora företagens finansiella styrka och uthållighet, vilket kan anses vara en förutsättning för att genomföra bestående förändringar⁵.

Utmaningarna som denna satsning valt att fokusera på är:

- Små- och medelstora företags förmåga att kompetensutveckla sin yrkesverksamma personal inom automatisering och robotisering
- Att både tillvarata och utveckla kompetensen hos den yrkesverksamma personalen inom områdena automatisering och robotisering

³von Axelson, J., Mattsson, S. & Langbeck, B. (2019) Planning for nationwide dissemination of robotics to SMEs

⁴https://ifr.org/downloads/papers/IFR_The_Impact_of_Robots_on_Employment_Positioning_Paper_updated_version_2018.pdf

⁵Rapport 0247, Industrins tillväxt och konkurrenskraft, Tillväxtverket

Diarienummer
2020/00075

Beskrivning av deltagare

Målgrupp för denna utlysning är primärt yrkesverksamma kvinnor och män som verkar inom små- och medstora företag inom industrin som har behov av kompetensutveckling för att matcha de förändringar som automatisering och robotisering medför i branschen. Till en mindre del kan även arbetslösa omfattas.

- Deltagande företag ska ha identifierat ett förändringsbehov direkt relaterat till automatisering och robotisering.
- De deltagande företagens behov av kompetensutvecklande insatser för personal ska vara identifierade och konkretiserade.

Förväntade resultat och effekter av projekten

Effektmål:

- Att deltagande företag använder kompetensutvecklande insatser som stärker förutsättningarna för yrkesverksamma till att bli delaktiga i sin organisations utvecklingsarbete, kopplat till automatisering och robotisering.
- Att yrkesverksamma kvinnor och män inom industrin får en utökad kunskap och förståelse för de möjligheter som automatisering och robotisering medför, och därmed en stärkt ställning på arbetsmarknaden.
- Stärkt tillväxt och konkurrenskraft hos små- och medelstora företag inom industrin i och med den kompetensutveckling de yrkesverksamma fått.

Resultatmål:

- Stärkt kompetens hos yrkesverksamma inom industri i de förändringar och möjligheter som automatisering och robotisering medför.

Fokus på resultat

Projektet ska ha resultatfokus med ett tydligt beskrivet samband mellan problem- och behovsanalys kopplat till målgruppen, resurser, aktiviteter, resultat och effekter. De horisontella principerna är aktivt integrerade i projektets alla delar.

Alla som driver ett socialfondsprojekt ska arbeta resultatbaserat och bilägga en förändringsteori med ansökan. Se nedan mall förändringsteori och hänvisning resultatbaserat arbetssätt för mer information.

Mall förändringsteorin:

<https://www.esf.se/PdfFiles/Verktyg%20f%c3%b6r%20f%c3%b6r%c3%a4ndringsteori.pdf>

Hänvisning: <https://www.esf.se/Vara-fonder/Socialfonden1/Genomfora/Att-arbeta-resultatbaserat/>

Inriktning och insatser

Diarienummer
2020/00075

Utlysningen vänder sig endast till projekt och projektägare som avser att ge nationell och regional effekt på utlysningens frågeställning. Ansökan ska beskriva hur projektet utgått från målgruppens och aktörernas behov i sin problemformulering.

- Utlysningen vänder sig endast till aktörer som vid ansökningstillfället anses vara en verksam organisation på nationell nivå, som också verkar på regionalt, inom industrin i Sverige.
- I projektet ska främjandeorganisationer delta aktivt (som projektägare eller genom aktiv samverkan). Formen för deltagandet ska vara utarbetat vid ansökningstillfället, vara tydligt beskrivet i ansökan och styrkas med underlag, i form av exempelvis avsiktsförklaringar om parternas deltagande. I avsiktsförklaringen ska det framgå vad organisationen ska bidra med för att lösa problemet. Detta för att påvisa att ansökan och dess innehåll är förankrad hos angivna samverkanspartner.
- Projektets huvudsakliga verksamhet skall ske genom målgruppsinriktade aktiviteter tillsammans med de företag där målgruppen är yrkesverksamma. Detta innebär att projektets målgrupp tar del av och genomgår direkta kompetensutvecklingsaktiviteter.

Projekten ska inrikta sig på att:

- Kompetensutveckla yrkesverksamma kvinnor och män i små- och medstora företag inom industrin
- Utveckla insatser som stärker förutsättningarna för yrkesverksamma att vara delaktiga i sin organisations utvecklingsarbete vad gäller automatisering och robotisering
- Att samverka mellan aktuella organisationer utvecklas
- Att främjandeorganisationer deltar aktivt, som projektägare eller genom aktiv samverkan
- Arbeta utifrån tydliga metodval
- Att arbeta utifrån kontexten av Robotlyftet och Smart Industri

Förutsättningar för projektens genomförande

Projekttiden är högst 34 månader med möjlighet till förlängning. Projekttiden inleds med en analys- och planeringsfas och avslutas med en avslutsfas. Den huvudsakliga projekttiden däremellan består av en genomförandefas.

Analys- och planeringsfas, 1-4 månader

- Genomförandefas, maximalt 28 månader
- Avslutsfas, 1-3 månader

Endast en ansökan görs för samtliga tre faser. Syfte och innehåll i de olika faserna ska anges i ansökans tidplan samt att det tydligt ska framgå i ansökan hur lång tid projektet bedömer att de behöver för respektive fas.

Syftet med en analys- och planeringsfas är att projektet har gjort ett nödvändigt förberedelsearbete inför övergång till genomförandefas. I analys- och planeringsfasen ingår att mobilisera aktörer och planera genomförandet samt att rigga för den deltagarbaserade verksamheten.

I genomförandefasen genomförs och tillämpas kompetensutvecklingsinsatserna och den deltagarbaserade verksamheten i syfte att uppnå de resultat och effekter projekten

Diarienummer
2020/00075

eftersträvar. Arbetet ska baseras på underlaget från analys- och planeringsfasen.

I avslutsfasen genomförs slutlig dokumentation, ekonomisk slutredovisning, spridning av resultat samt implementering. Inför avslutsfasen bör all deltagarbaserad verksamhet vara avslutad om inte annat att särskilt kan motiveras.

Visst innehåll kan, där så bedöms vara relevant, ingå i och/eller överlappas mellan projektets tre faser.

Obligatorisk avstämning

Verksamheten från analys- och planeringsfasen ska redovisas till Svenska ESF-rådet i form av en avstämningsrapport där följande punkter ska ingå:

- Fördjupad problem- och omvärldsanalys som innehåller analyser av jämställdhet, tillgänglighet och likabehandling
- Upprättande av projektorganisationens struktur samt bildande av styrgrupp
- Uppdaterad tid- och aktivitetsplan där aktiviteterna tydligt kopplas till projektets förväntade resultat och effekter
- Vid behov, fördjupad riskanalys kopplad till förväntade resultat
- Utvärderingsplan som inkluderar jämställdhet, tillgänglighet och likabehandling, vilken ska utgöra underlag till Svenska ESF-rådet för avrop av utvärderare
- Vid behov, reviderad budget.

Om inte projektets rapport godkänns kan projektet komma att avbrytas.

Riskanalys

Ansökan ska innehålla en riskanalys. Minimikrav för en riskanalys är att den innehåller en beskrivning av de risker projektägaren ser kopplat till projektets genomförande, måluppfyllelse och förväntade resultat och effekter.

Projektekonomi

Budget

På ESF-rådets hemsida finns mall för projektbudget och handledning. Observera att projekten ska budgetera med de schabloner och enhetskostnader som framgår av handledningen. I denna utlysning tillämpas Svenska ESF-rådets enhetslönekostnader och förenklingsåtgärder. För information om budgetering se

<http://www.esf.se/sv/Vara-fonder/Socialfonden1/Projektekonomi/Budgetmallar/> samt www.esf.se/projektekonomi

En budget ska göras för hela projekttiden, den är inte årsvis utan omfattar hela projekttiden.

Diarienummer
2020/00075

Medfinansiering

I denna utlysning krävs ingen medfinansiering.

Statsstöd

Ekonomiskt stöd från Europeiska socialfonden omfattas av EU:s regler om statsstöd. Möjlighet att lämna ekonomiskt stöd till näringslivet regleras av artiklarna 107–109 i Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) och Förordning (2015:61) om statligt stöd inom det nationella socialfondsprogrammet.

Om stödsökande och någon eller några av stödmottagarna i projektet, vilken/vilka bedriver en ekonomisk verksamhet, mottagit statsstöd i enlighet med artiklarna 107–109 i EUF-fördraget eller stöd av mindre betydelse under innevarande och de två närmaste beskattningsåren ska sökanden lämna en skriftlig redogörelse eller redogörelse i elektronisk form för mottagna statsstöd.

Projektets beräknade kostnader fördelade per deltagande organisation ska beskrivas i avstämningsrapporten inför övergång till genomförandet. Svenska ESF-rådet bedömer tillämpningen av statsstöd vid det tillfället.

Kostnadseffektivitet och lagen om offentlig upphandling (LOU)

Alla EU-projekt ska präglas av kostnadseffektivitet. Detta innebär att EU-medlen ska användas så effektivt och ändamålsenligt som möjligt, och att alla åtgärder ska genomföras till lägsta möjliga kostnad. Upptagna kostnader i projektbudgeten måste därför tydligt motiveras hur de på ett effektivt sätt bidrar till att nå projektets uppställda mål.

Samtliga stödsökanden ska vid köp av varor och tjänster verka för att kostnadseffektivitet uppnås. Stödsökande som är upphandlande enheter enligt LOU ska även tillämpa denna lag inom projektverksamheten.

Stödsökande i den ideella och privata sektorn är normalt inte berörda av LOU. Här krävs istället att köp av varor och tjänster ska utsättas för konkurrens och att principerna om likvärdighet, icke-diskriminering, öppenhet, ömsesidigt godkännande samt proportionalitet beaktas så att kostnadseffektivitet uppnås.

Horisontella principer: Integrerat arbete med jämställdhet, tillgänglighet, icke diskriminering och hållbar utveckling

Projektet ska i ansökan beskriva hur de horisontella principerna genomsyrar projektet i varje fas. De horisontella principerna för den här utlysningen är jämställdhetsintegrering, tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning, icke-diskriminering och ekologisk hållbarhet.

Jämställdhet, tillgänglighet och icke-diskriminering, också kallat horisontella principer, ska dels bidra till en breddad syn på kompetens hos arbetsgivare och främjandeaktörer, dels

Diarienummer
2020/00075

fungera som krav på genomförandet av projekten i syfte att säkerställa att vissa grupper inte exkluderas.

Läs mer om detta på

<https://www.esf.se/Resultat/Rapporter-och-publikationer/Kunskapsunderlag-horisontella-principer/>

Jämställdhet

Socialfondens projekt ska främja jämställdhet med utgångspunkt i programmets mål, målgrupper och prioriteringar. Målet är att projekten främjar jämställdhetsperspektivet i sin verksamhet genom att kunskap om kvinnors och mäns olika förutsättningar och villkor på arbetsmarknaden används i analyser och vid genomförande av projekten. När ni skriver er ansökan följ Standarden för Jämställdhetsintegrering, punkt 1-6 som ni hittar på nedanstående sida: <https://www.esf.se/Resultat/Rapporter-och-publikationer/Kunskapsunderlag-horisontella-principer/Jamstaldhet/>

Tillgänglighet för personer med funktionsvariation

Målet är att projekten främjar tillgänglighetsperspektivet i sin verksamhet genom att identifiera och undanröja hinder för tillgänglighet, och på så sätt möjliggör för kvinnor och män med olika funktionsnedsättning att bli delaktiga i projektets insatser. Utgå från följande sex punkter: analys; mål och indikatorer; aktiviteter och genomförande; kompetens om tillgänglighet och funktionshinderperspektiv; uppföljning och utvärdering. När ni skriver er ansökan följ Standarden för Tillgänglighetsintegrering som ni hittar på nedanstående sida: <https://www.esf.se/Vara-fonder/Socialfonden1/Overgripande-information-om-socialfondsprogrammet/Horisontella-principer/Tillganglighet/>

Lika möjligheter och icke-diskriminering

I svensk lagstiftning finns skydd mot diskriminering som har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder. Det finns också krav på att arbetsgivare ska vidta aktiva åtgärder för att förhindra diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter vad gäller kön, etnisk tillhörighet och religion eller annan trosuppfattning.

Ekologisk hållbarhet

Europa 2020-strategins klimat- och energimål handlar om att utsläppen av växthusgaser ska minskas, att andelen förnybar energi ska öka samt att primär energianvändning ska minska. Projekt inom denna utlysning uppmuntras att arbeta med hållbar ekologisk utveckling.

Insatser kan till exempel handla om att:

- analysera verksamhetens miljöpåverkan,
- om miljöpåverkan finns formulera miljömål
- formulera insatser som svarar mot miljömålen och bidrar till en lösning på identifierade problem
- ta miljöhänsyn i samband med resor och upphandling

Utvärdering

Diarienummer
2020/00075

Det är valfritt för projekt att välja om de ska utvärderas. Kartläggning av behov och beslut om utvärdering fattas i samråd med ESF-rådet. Utvärdering ska som huvudregel avropas från ESF-rådets ramavtal och en budget för utvärdering och uppföljning ska avsättas i projektansökan.

Det konkreta utvärderingsupplägget för ett projekt utformas efter bifall i samband med att projektet i samråd med att Svenska ESF-rådet beställer en utvärdering.

Sökanden behöver således budgetera för utvärderingen i ansökan, men inte beskriva ett exakt utvärderingsupplägg för projektet vid ansökningstillfället.

Sökande bör däremot översiktligt beskriva:

- Hur utvärderingen och dess resultat ska användas, bidra till genomförandet av projektet och stärka utvecklingsarbetet i projektet och hos relevanta mottagare
- Hur uppföljnings- och utvärderingsaktiviteterna ska bidra till att stärka möjligheterna för att projektresultaten får avsett genomslag.
- Vilka resurser är avsatta för uppföljning och utvärdering samt återföring av resultat.
- Information om uppföljning och utvärdering finns beskrivet på www.esf.se

Socialfondens nationella urvalskriterier

Urvalskriterierna motsvarar i stora delar ansökningsfälten i ansökan. Se även den nationella handlingsplanen som finns på nedanstående sida.

<https://www.esf.se/Min-region/Nationellt/Handlingsplan/>

Ansökan, bilagor och dokument

Projektlängd och projekttid

Maximal projektlängd är 34 månader. Svenska ESF-rådet kan dock besluta om förlängning. Projektet kan starta tidigast 6 april 2020 och senast 1 september 2020 och kan pågå som längst t o m 28 februari 2023.

Utlysningen

Utlysningen öppnar den 10 februari 2020 och stänger kl. 16:00 den 6 mars 2020.

Du ansöker om stöd för ditt projekt i vår internetjänst Projektrummet, se www.esf.se

Eventuella bilagor samt missiv till ansökan skickas via e-post till esf@esf.se

Vid frågor kring denna utlysning kontaktas Malin Zetterberg, malin.zetterberg@esf.se

Ansökan

Ansökan ska lämnas elektroniskt via ansökningstjänsten i Projektrummet www.esf.se / <https://ansokan.esf.se/login/login.html>

När ansökan är inskickad via Projektrummet ska bekräftelsebrev skrivas ut från Svenska ESF-rådets hemsida, undertecknas, scannas och skickas via e-post tillsammans med bilagor till: malin.zetterberg@esf.se

Diarienummer
2020/00075

Kontakta oss gärna under ansökningsprocessen för återkoppling på projektidé och fördjupad information om inriktning samt om det finns frågor om utlysningen.

Obligatoriska bilagor - bifogas ansökan

- Projektets förändringsteori
- Underskrivet bekräftelsebrev (missiv)
- Specificerad budget enligt ESF-rådets budgetmall som finns på hemsidan. [LÄNK](#)
- Redogörelse för mottaget statligt stöd av mindre betydelse (statsstöd)
- Upphandlingsplan och inköpspolicy

Dokument

Sammanställda dokument nedan är utlagda/länkade i löpande text för att underlätta er ansökan. De finns i sin helhet att läsa på vår hemsida, www.esf.se.

- Nationella socialfondsprogrammet
- Att budgetera Europeiska socialfonden 2014–2020
- Beräkningsunderlag
- Standard för jämställdhetsintegrering
- Kunskapsunderlag – Horisontella principer
- Projektplanering enligt LFA-metoden
- Att säkra Europeiska socialfondens och projektens resultat - att arbeta resultatbaserat

Underlag och statistik

Dessa underlag ligger till grund för utlysningen. De kan också fungera som en kunskapskälla under ansökan och genomförande.

- Nordiska ministerrådet (2015) – Digitalisation and automation in the Nordic manufacturing sector: - Status, potentials and barriers.
- von Axelson, J., Mattsson, S. & Langbeck, B. (2019) Planning for nationwide dissemination of robotics to SME
- <https://tillvaxtverket.se/amnesomraden/digitalisering/robotlyftet.html>
- https://ifr.org/downloads/papers/IFR_The_Impact_of_Robots_on_Employment_Positioning_Paper_updated_version_2018.pdf